

Oponentský posudok diplomovej práce

Názov práce: Auto - Baden

Študent: Michal Šeفرánek

Vedúci diplomovej práce: Prof. Miroslav Šik ETHZ ARCH. BSA SIA DR.H.C.

Oponent: Michal Janák

Diplomová práca sa zaoberá hypotetickou revitalizáciou priestranstiev v kontakte s Južnou spojkou, diaľničným obchvatom Prahy. Autor si zvolil lokalitu na úpätí Krčského lesa a ako hlavný program navrhuje mestské kúpele, čím reaguje na nedostatok kvalitných priestorov pre oddych a rekreáciu v Prahe. Ide o dôležitú tému kriticky pojednávajúcu súčasný život v meste. Môžu "zvyškové" miesta byť adaptované pre takéto kľúčové náplne?

Kúpele ako verejný priestor pre oddych musia súčasne napĺňať ekonomické nároky prevádzky, disponovať dostatočnou kapacitou a veľkorysťou a zároveň byť dobre dostupné verejnou dopravou. Prostredie by pritom nemalo byť zaťažované faktormi, ktoré znižujú kvalitu pobytu, ako sú hluk alebo komplikovaná dostupnosť. Toto je na danom mieste náročné dosiahnuť.

Projekt využíva priestor pod estakádou Južnej spojky. Autor pracuje s robustnosťou existujúcej konštrukcie aj so špecifickým morfológickým charakterom infraštruktúry a krajiny. Ide o miesto zložené, no zároveň charizmatiké, disponujúce kvalitami, na ktoré je možné architektonicky nadviazať.

Poprosil by som bližšie vysvetlenie dôvodu výberu "ruiny" ako predlohy priestorového konceptu pre kúpele. Ide o romantizujúcu alúziu. Miesto je komplikované, ale tiež nie je "ruinou". napriek nedokončenosti je diaľničný okruh fungujúci v pôvodnom zámere stavby. Každopádne ide o zaujímavé typologické ukotvenie formy priestoru, ktorý je v takejto funkcii najmä interiérový a teda introvertný. Ponúka nadhodnotu nad rámec pragmatického rozvrhnutia programu.

Architektonický návrh pristupuje ku kompozícii formálne a kontextuálne v abstraktnom zmysle slova. Interpretuje a zdôrazňuje morfológiu miesta prostredníctvom vloženia objemu bazénov pod estakádu, modelovania priehlbne jazierka a formalizácie jeho perimetra pavilónom gastroprevádzky. Dôležitou súčasťou návrhu je aj vytvorenie sekvencie príchodu a odchodu z areálu. Vzniká tak priestorovo bohatý a komplexný súbor, ktorý je napriek svojej zložitosti formálne aj naratívne ucelený.

Projekt je založený predovšetkým na pozitívnej fascinácii miestom a architektonickými odkazmi, ktoré spoločne vytvárajú projekt, ktorý má zreteľný charakter. Autor rozvíja vzťah medzi existujúcim a navrhovaným prostredníctvom vrstvenia ďalších zložiek a priestorových situácií. Výsledok nepôsobí skromne ani striedmo. Naopak, vyznačuje sa istou hojnosťou, hedonizmom a nadšením z architektonického navrhovania.

Hlavný objekt kúpeľov je koncipovaný ako typológia „rozľahlej strechy“. Opálený drevený rošt je vložený približne do polovice výšky estakády, pričom obvodový plášť zostáva minimálny a prevažne presklený. Objekt je ustúpený od hrany estakády do hĺbky, čím vzniká akési podluby. Tento architektonický manéver hodnotím kladne.

Pozornosť púta uloženie drevenej konštrukcie na kamenné stĺpy. Strecha je perforovaná svetlíkmi a doplnená vegetačnými vrstvami. Strecha tak pracuje s pomerne veľkým množstvom architektonických motívov. Z technického aj formálneho hľadiska sú spracované presvedčivo. Jednotlivé prvky sú samostatne obhájiteľné, no vo vzájomnej kombinácii pôsobia miestami nesúrodo a nadbytočne. Nie je napríklad zrejmé, prečo je potrebné drevenú konštrukciu opaľovať. Je extenzívna vegetačná strecha koncepčne kompatibilná s takou ľahkou strechou? Návrh v tomto smere pôsobí skôr ako súbor referencií a architektonických odkazov, ktoré neprešli dôslednejšou kritickou selekciou. Prosím o bližšie vysvetlenie previazanosti týchto motívov a dôvod ich výberu.

Samotné miesto pritom disponuje dostatkom vlastných charakteristík – pragmatizmom, veľkorysťou, mierkou či repetitívnosťou konštrukcie estakády. Jej vzťahom k jestvujúcej krajine. Už samotné vloženie daného programu vytvára vysoko špecifické miesto. Je nutné ho hlbšie štylizovať situácii nie vlastným jazykom?

Navrhovaná architektúra prichádza s estetikou luxusu a exkluzivity. Nie je zřejmý vzájomný vzťah týchto estetík – jestvujúceho a nového. Ide o potlačenie, nahradenie? Vrstvenie? Otázkou zostáva aj to, prečo projekt výraznejšie nevyužíva výškový potenciál existujúcej estakády. Ide výhradne o ekonomiku prevádzky? (Vykurovaný objem). Prečo sa prihliada na ekonomiku v tomto aspekte a nie v iných.

Interiérové rozvrhnutie je pragmatické a zároveň formálne koncepčné. Ide o kombináciu plaveckého bazéna a fragmentovaných rekreačných bazénov - "ruín". Architektonicky by bolo dôslednejšie plavecký bazén zásadnejšie formálne odčleniť. Strecha, ako všade vnímateľný motív, však do istej miery tento nesúlad sceľuje. Meniaci sa profil - svetlá výška je priestorovo zaujímavý motív. Otázkou je inkluzívnosť. Sú vyrovnávacie rampy dostatočne pohodlné?

V práci absentuje kritickejší odstup voči samotnému zadaniu, lokalite a programu. Je dané miesto skutočne vhodné pre verejnú investíciu tohto typu? Ako návrh reaguje na komplikované vzťahy v širšom kontexte? Využíva potenciál miesta v maximálnej možnej miere? Nie všetky paradoxy a rozpory je potrebné vyriešiť, niektoré z nich by však podľa môjho názoru mali byť explicitne pomenované a reflektované.

Oddych si vyžaduje určitú mieru pokoja. Navrhovaná lokalita ho poskytuje predovšetkým prostredníctvom vizuálneho kontaktu s lesom, menej však z hľadiska hluku. Poprosil by som vysvetlenie technického riešenia minimalizácie prestupu hluku do interiéru.

Objekt je zároveň v rámci mesta pomerne neprístupný. Hoci je potenciálne dobre napojiteľný na systém verejnej dopravy, tento aspekt nie je v práci dostatočne zdokumentovaný. Dôležitá je najmä reálna pešia dostupnosť staníc metra a električkovej dopravy. (Prosím študenta o zodpovedanie).

Významnou témou je aj existujúci program lokality, ktorý je v súčasnosti živý a funkčný. Nachádzajú sa tu servisy, dielne a ďalšie prevádzky. V situácii, keď sú dostupné priestory pre výrobu a remeselnú činnosť z miest z dôvodu rastu cien vytláčané, považujem za dôležité položiť si otázku, či je ich odstránenie opodstatnené. Navrhované dielne a priestory typu digilab vnímam ako pozitívny prvok, nepovažujem ich však za dostatočnú odpoveď na tento problém.

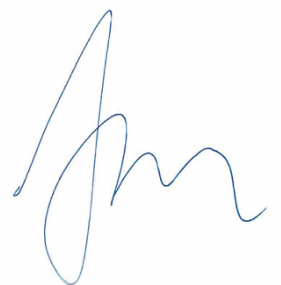
Architektonické spracovanie, technické riešenie aj celková úroveň prezentácie projektu sú veľmi kvalitné. Napriek uvedeným výhradám ide o remeselne presvedčivo zvládnutú prácu. Projekt je zdokumentovaný podrobne a pôsobivo. Projekt vstupuje do diskusie o možnej adaptácii zložitých

meist miest v rámci metropoly pre verejnú funkciu. Ponúkajú viac než veľmi charakteristický priestorový zážitok? Je tak adekvátne ich programovo prepisovať? Čo vyžaduje verejná infraštruktúra oddychu? Pre koho je určená? Projekt nie je ideálnymi kúpeľmi na ideálnom mieste. Má chyby. Má však kvality a priestorový zámer. Vytvára miesto.

Myslím, že v rámci spracovania diplomovej práce by sa mala posudzovať aj ekonomika. Najmä ak ide o verejnú stavbu. Vzhľadom na to, že tento aspekt nebýva požadovaný, nemôžem jej absenciu vnímať ako nedostatok práce. Avšak, základné poňatie o odhade nákladov by vedelo smerovať pozornosť na dôležité aspekty architektúry verejného programu.

Odporúčam udelenie titulu MgA. a navrhujem hodnotenie "veľmi dobre" (2).

V Bratislave 9.6.2026

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized capital 'A' followed by a series of connected loops and a final flourish.